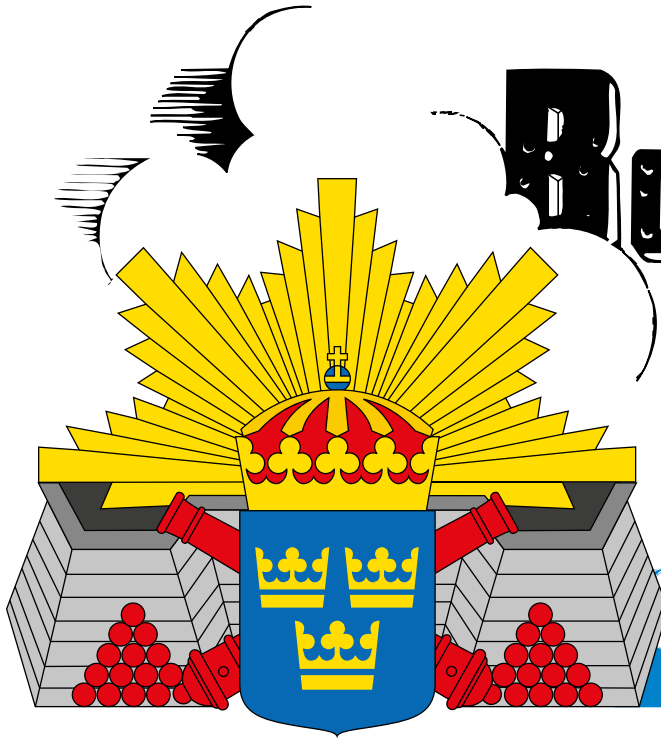

HÖSTNUMMER • ÅRGÅNG 84 • NR 3
Berga i SEPTEMBER 2024

Borg-Skum

*Kamratföreningen
Vapenbrödernas
Tidskrift*

VAPENBRÖDERNA ÄR
STOCKHOLMS AMFBIEREGEMENTES KAMRATFÖRENING

Foto: Klara Willebeck/Forsvarsmakten

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET

AV: HANS GRANLUND

Systrar och bröder!

Idag skriver vi den andra september och vädret utanför har under dagen skiftat från tjocka och mistlurar till strålande solsken. Sommaren lider mot sitt slut, men vilken sommar det varit! Vapenbröderna har firat 125 år tillsammans med kamratföreningarna från våra systerförband, nuvarande som tidigare. Detta hade inte varit möjligt utan ett generöst stöd från regementet som ställde upp ”väl bortom vad tjänsten kräver”, samt alla frivilliga krafter, ingen nämnd, ingen glömd, som alla har lagt tid, energi och hjärtat i att åstadkomma en för alla minnesvärd helg – vilken fest och STORT tack!

Regementet frodas. Ni som följer regementets, Marinens eller Försvarsmaktens olika sociala mediekonton har säkert uppfattat den strida ström av besök som regementet och garnisonen mottar. Det kan synas vara ett störande inslag i vardagen, men ska också ses som ett kvitto på ett förband som ligger i tiden, är relevant och uppvisar en kvalitet som gör oss alla stolta. Med vårt Natointräde har detta accelererats och så kommer det sannolikt att fortsätta ett tag till.

Sommaren har som vanligt varit intensiv och utöver jubileet har, som verksamheten nu återigen bjuder, ett stort antal värnpliktiga ryckt in. Vi ser med intresse fram emot att här i Borg-Skum få följa deras utveckling – såväl genom deras egna berättelser som sammanfattningar från regementet om övningar och andra milstolpar. Regementets krigsförband har också bråda dagar. Internationella övningar som *Baltops*, *Archipelago*

Endeavour samt nationell beredskap och övningar har genomförts. Detta sker samtidigt som krigsförbanden står inför en omfattande utveckling, både materiellt och taktiskt. Allt detta tarvar både noggrann planläggning och ett stort engagemang av alla inblandade.

Medan detta pågår upprätthålls som alltid den höga kvaliteten i soldatutbildningen. Både den grundläggande delen för våra värnpliktiga kamrater, och den fortsatta utbildningen för anställda soldater och befäl. Som ett led i att uppmärksamma de framsteg som soldaterna under grundutbildningen gör har Vapenbröderna valt att ta upp en gammal tradition och instiftat ett pris som utdelas i samband med uttryckningen av åldersklassen. Priset är ett sätt att uppmärksamma ett av de finaste epiteten som man kan få; att av sina kamrater och befäl bli utsedd till att vara den bästa kamraten. Mer om det på annan plats i tidningen.

Så slutligen. Omvärldsläget ljusnar inte. Nu mer än på mycket länge behövs regementets olika förband och anda. Vi som växte upp under det kalla kriget utbildades, utrustades och samtränades för att kort sagt stänga våra egna hamnar och skärgårdar för en invaderande fiende. Idag tränas och utrustas det för att istället hålla Östersjön öppen, stötta egna och andras sjöstridskrafter samt skydda hamnar och kritisk infrastruktur för vår allierade och oss själva. En komplex och nära omvänd roll, men vi som känner regementet är fast förvissade om att det kommer att excelleras även i denna – som vanligt!

STORT TACK TILL ALLA SPONSORER

Vapenbröderna är en ideell förening som i allt väsentligt bygger på ett personligt engagemang. En förutsättning för vår verksamhet är att vi kan täcka våra kostnader för driften och genomförandet av olika typer av aktiviteter.

Vi vill därför framföra ett stort tack till följande som på ett generöst sätt bidragit till att kamratföreningsträffen och firandet av Vapenbröderna 125 år kunde genomföras:

- *Amf 1 för jubileumsmiddag, förläggning, förevisningar med mycket mera samt det goda samarbetet*
- *John Hagard, Fredrik Hillelson jr och Johan Lindberg som bidragit ekonomiskt*
- *Westin buss som stöttar oss med transportresurser*

NYA MEDLEMMAR

VI HÄLSAR DIG VÄLKOMMEN I KAMRATKRETSEN

Sebastian Borg, Anders Jönsson, Peter Malmgren, Per André, Stefan Hising, Pontus Jansson, Fredrik Lindblad, Marcus Skytt, Christer Westberg, Lars-Erik Lindholm, Christer Mildemberger, Joakim Karlsson, Sune Thomsson, Johan Häggbom,

Avliden medlem

Vi tackar för hans trohet och behåller honom i vårt minne

Lars-Gunnar Sederlin

ÅK MOT SYD, NORD, ÖST ELLER VÄST, VI KÖR TILL EN SKOLRESA ELLER FRÅN DIN FEST

Förutom att köra er dagligen i tjänsten så kör vi er gärna även privat efter era önskemål.

Boka din buss:
www.westinbuss.se
08-545 424 20

WESTIN BUSS

Foto: Håkan Larsson

RAPPORT FRÅN KAMRATFÖRENINGSTRÄFF 2024

AV: CARL VON GERBER

Helgen 16–18 augusti genomfördes traditionsenligt kamratföreningsträff med drygt 125 deltagare. Temat i år var Stockholms amfibieregementes framtid och utvecklingen av *krigsförbanden 2. amfibiebataljonen och 2. marina basbataljonen* samt att fira att *Vapenbröderna* fyller 125 år. Samtliga kamratföreningar var representerade och firandet av *Vapenbröderna 125 år* hedrades bl.a. med närvaro av *SMKR ordförande överste Anders Emanuelsson*.

För drygt ett år sedan påbörjades tankarna kring hur vi skulle fira *Vapenbröderna 125 år 2024*. Jag vill minnas att vi under den pågående kamratträffen i Härnösand i augusti 2023 diskuterade om det inte gick att fira föreningen i kombination med kamratträff. Att ordna två olika tillställningar under ett och samma år insåg vi skulle kräva alltför mycket, bättre var att göra något i kombination. Där och då tog vi initiativet att anordna nästa års kamratträff eftersom vi ansåg att vi hade en väl så bra anledning. När vi var åter från den trevliga träffen på Norrlandskusten tillsattes en arbetsgrupp. I sann KA/Amf-anda kläcktes en mängd olika idéer, självklart mer eller mindre realistiska, för hur vi skulle genomföra det hela. När väl tillnyktringen infunnit sig och alla realistiska förutsättningar klarnat

påbörjades planeringen av genomförandet. En del osäkerheter kvarstod, som det alltid gör. Med några alternativa lösningar att plocka fram, om så krävdes, såg vi framför oss en fullt genomförbar plan: en kamratträff på Berga med framtidstema och firandet av *Vapenbröderna 125 år*. Stabsarbetsplanen blev vår bästa vän, liksom sushihaket på Kungsgatan som möjliggjorde uthållighet under planeringsmötena.

Fredagen den 16 augusti, i strålände sol och behaglig värme, började så småningom alla deltagare ansluta från när och fjärran. Det blev många trevliga återseenden. *Svenåke Wickström* tilldelade förläggning och *Anders Bohman* genomförde med myndig stämman ”*genomgång före övning*” med utvalda representanter

vilket fordrades för att få ruljansen under lördagen att löpa på. Samkväm i form av grillafton på *Berga slott* genomfördes fredag kväll. En mycket trevlig tillställning i en vacker miljö med intressant historik. Efter som många hade rest långt och lördagen skulle bli intensiv blev kvällen inte allt för sen.

Lördagen inleddes med föredrag av *C Amf 1 öv David Saflind* som berättade om var *Amf 1* är idag och vad det är som påverkar produktionen av krigsförbanden: *Den marina militärbasen i Haninge, 2. amfibiebataljonen och 2. marina basbataljonen*. Efter föredraget genomfördes materielförevisning av de två bataljonerna och den tredje stationen bestod av en rundresa på *Berga* under ledning av undertecknad för att visa hur området är tänkt att utvecklas. Efter förevisningsmomentet genomfördes, under ledning av *ceremonimästare Leif "Ecka" Eriksson*, en ceremoni vid traditions-*huset Vanheim* för att uppmärksamma *Vapenbröderna 125 år*. Ceremonin inleddes med tal av *1. vice ordförande Anders Enström*. *SMKR ordförande Anders Emanuelsson* talade liksom *Peter Glimvall* som representerande övriga kamratföreningar. *Lars G Persson, C KA 1 81-83*, framförde tankvärda ord om bl.a. vikten av kamratskap och kamratföreningars viktiga arbete. I samband med ceremonin serverades kaffe och prinsesstårta dekorerad med *Vapenbrödernas* fana. Ceremonin avslutades med att samtliga tilldelades ett

minnesmynt till minne av *Vapenbröderna 125 år*. Efter ceremonin genomfördes fyra parallella aktiviteter: Föredrag av *övt Thomas Fors* om *2. marina basbataljonen*, föredrag av *övt Fredrik Hesselman* om *Amfbat 2030*, guidning av *Ulf Lundberg* i *Helge Axelsson Johnssons minneshus* samt för dem som ville, en rundtur på egen hand i slottet och dess park. För att fira *Vapenbröderna 125 år* anordnades en jubileumsmiddag i militärrestaurangen *Yggdrasil*. Det serverades "svensk buffé" som bestod av flera olika rätter som alla var välsmakande.

Ceremonimästare Leif "Ecka" Eriksson höll med fast hand ordning på talare och trumpetare. Det blev en mycket lyckad tillställning som avslutades i god ordning då de flesta var lagom trötta efter en händelsefylld och intressant dag.

Söndag morgon ägnades åt återställning, utcheckning och avsked. Med tanke på mängden nycklar som delades ut var det endast en som kom på vift, men den återställdes tidigt den kommande veckan. Det var sannerligen ett ordningsamt sällskap vi hade att göra med! Arbetsgruppen som planerat och genomfört kamratträffen kunde äntligen luta sig tillbaka och samtidigt konstatera att det blev en helg över förväntan, mycket tack vare allas engagemang och stöd och för att vädrets makter var med oss.

Foto: Carl von Gerber

Foto: Kenneth Yttergren

KAMRATSKAP SOM GÖR SKILLNAD

AV: ANDER ENSTRÖM

1. vice ordförande Anders Enström tal vid ceremonin inleddes med att välkomna hedersgäster, kamratföreningsmedlemmar och vapenbröder.

Jag heter *Anders Enström* och står här framför er idag som ersättare för *ordförande Hans Granlund* och de 421 betalande medlemmar som tillsammans bildar kamratföreningen Vapenbröderna. Jag pratar på uppdrag av dem.

I detta tal kommer jag att peka på tre saker: *varför är vi här*, *varför är det viktigt*, och till sist kommer jag att *tacka alla er* som tagit er hit för att vara med om 125-årsjubileet, de som ordnat denna händelse och chefen Stockholms amfibieregemente med personal för samarbete och stöd samt det sponsorer som lämnat stöd för detta evenemang.

Varför är vi här? 2024 är det 125 år sedan 1899 då en grupp ur åldersklassen 1898 träffades på Operakällaren i Stockholm och beslutade sig för att bilda en organisation. Det ska så klart firas.

Inledningsvis var förbundet Vapenbröderna mest för värnpliktiga. Organisationen utvecklades till kamratföreningen för alla som varit en del av SK/KA, KA 1 och Amfibieregementet och Stockholms amfibieregemente. Det är en anledning. Men det är inte hela sanningen. Det är i år 24 år sedan Kustartilleriet avslutades och Amfibiekåren bildades. Det är en andra anledning. Men det är inte hela sanningen.

Vi har i dag sett en hel del vapen, sensorer och annan utrustning som är nytt och gör "*amfibiekåren*" farligare för en motståndare. Det är kul och det är bra. Det är en tredje anledning. Men det är inte hela sanningen. Sanningen är att vi alla är på denna plats vid detta tillfälle för att det är det bästa vi kan göra av en lördag i augusti. Det är det bästa, därför att vi får chansen att återse arbetsmiljön och prata med kollegor från många och långa arbetsdagar tillsammans. Vi gillar varandra. Kamratskapet är anledningen. Det är hela sanningen.

Varför är det viktigt? Nästan alla pilar pekar åt fel håll: Ukraina, Israel och gängkriminalitet. Vi vet – Kamratskap är kittet som förenar i svåra stunder. Kamratföreningar håller samman värderingar, kompisar och kollegor. Tillsammans minns vi, i föreningens värme, sådant som hänt och kanske också hur vi varit osams.

Kamratföreningar vinner inte väpnade konflikter och avgör inte besvärliga vägval. Men de påverkar,

Foto: Örfjan Möller

indirekt. Kamratföreningar är en del av det system vi ofta kallar försvarsviljan. Försvarsvilja är centralt. Därför är det viktigt.

Ni vet nu – ni har i alla fall påmints om något ni redan kände till.

- *varför vi är här? – det är det bästa ni kan göra av denna lördag. Ta vara på dagen och de gamla och nya vännerna.*
- *varför är det viktigt att vi är här? Försvarsviljan. Kamratföreningarna är en del. Stöd din förening aktivt.*

Jag avslutar med att framföra kamratföreningen Vapenbrödernas tack till

- *alla er som tagit er hit för att vara med om 125-årsjubileet, 78 från KA 2, KA 3, KA 4 och KA 5 samt 48 Vapenbröderna totalt:126*
- *de generösa sponsorer som bidragit till 125-årsjubileet, Fredrik Hillelsson Jr. Kn John Hagard, Övlt Johan Lindberg*
- *de som ordnat denna händelse (Svenåke Wickström, Jan Fredriksson, LeifEcka Eriksson, Anders Bohman, Carl von Gerber, Örjan Möller och Irene Clément.*
- *chefen Stockholms amfibieregemente öv. David Saflind med personal för samarbete och stöd till kamratföreningen och detta evenemang.*

Tack!

VB TACK TILL ETT DREAMTEAM

AV: MAGNUS DE JONG M.FL.

För ungefär ett år sedan påbörjades planeringen av Vapenbrödernas 125 års jubileum kombinerat med KA/Amf kamratföreningsträff. Med hög ambition och god precision har en arbetsgrupp under ledning av *Svenåke Wickström* planerat, spelat på planen och nu också lett hela genomförandet. Vilket genomförande sedan, där till och med vädergudarna höll sitt löfte om en perfekt tillställning.

Vi vill å föreningens vägnar tacka alla i arbetsgruppen. Utan era förnämliga insatser hade inte vi deltagare kunnat njuta av vårt jubileum tillsammans med våra KA/Amf kamratföreningar.

Ett stort tack till *Svenåke Wickström, Jan Fredriksson, LeifEcka Eriksson, Anders Bohman, Carl von Gerber, Örjan Möller, Irene Clément och Lars Inge Pettersson* för strålande insatser. Alla som jobbat med dem inser snabbt att de bildade vårt dream team.

Hans Granlund, Anders Enström, Marie Wall och Magnus de Jong

KOMMANDE VERKSAMHET

HÖSTMÖTE 24 OKTOBER

Höstmötet med traditionsenlig middag genomförs i Järnvägsrestaurangen på Stockholms östra station den **24 oktober kl.1830.**

Anmälan senast 18 oktober.

För anmälan se föreningens hemsida:

www.vapenbroderna.se/hostmote-24-oktober/

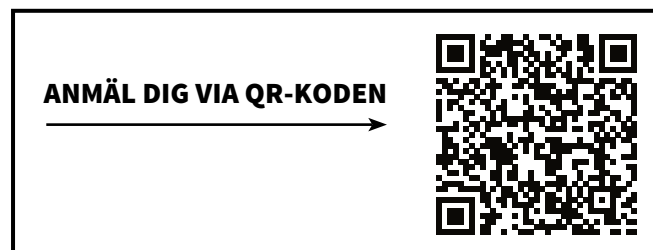
Eller använd QR här brevid.

I avgiften ingår mat, punsch och några lotter där det finns möjlighet att vinna fina priser. Övrig dryck köps separat.

Antalet platser är begränsat till 45 så anmäl dig i god tid för att säkra ditt deltagande.

Om det är svårt att gå i trappor fortsätter ni in i stationsbyggnaden och tar rulltrapporna/hissen till plattformsområdet. Sedan rundas väderskyddet över rulltrapporna för att komma till ingången till restaurangen.

Kontaktperson: *Fredrik Brunnström*, 070-588 73 28

PUBAFTON 18 NOVEMBER

Vapenbrödernas pubafton genomförs i mässen på Försvarshögskolan, FHS, Drottning Kristinas väg, **måndagen den 18 november, kl 1630–2100.**

Anmälan sker till *övt Irene Clement* på mejl:

irene.clement@fhs.se

där ni tydligt ska ange personnummer, förnamn och efternamn. Ni ska medta legitimation och vara beredda att, vid anmodan, uppvisa legitimationen för vaktpersonalen.

Inpassering sker via huvudentrén. Byggnaden kommer sannolikt att vara stängd för allmänheten med hänsyn till rådande säkerhetsläge. Vapenbröder anställda vid FHS biträder med insläpp genom huvudentrén och vidare in till mässen. Även utsläpp sker genom biträde av FHS anställda. Om ingen grindvakt är på plats ska ni ringa *Irene Clement* på mobiltelefon 073-394 37 74.

KA BÄSTE MAN

AV: GÖRAN SVANBORG

Den här berättelsen hände på den tiden då våra svenska farvatten var hemsökta av främmande ubåtar; på militärt språk kallat främmande undervattensverksamhet.

Under denna tid, som sträckte sig från mitten av 80-talet och en bit in på 90-talet, så tjänstgjorde under-teknad på SK-staben (Stockholms Kustartilleriförsvars stab) belägen alldeles vid infarten till Waxholms stad. I början av dessa ubåtshändelser togs jag ut tillsammans med 3 andra officerare för att bilda en grupp som hade till uppgift att samla information från framför allt civila uppgiftslämnare som sett, eller trodde sig ha sett, något som kunde ha med denna verksamhet att göra. Gruppen fick en bra utbildning för att kunna genomföra utfrågningar på ett sätt som sedan förhoppningsvis kunde kasta ljus över vad vederbörande sett.

Gruppens medarbetare fick arbeta efter ett jour- och beredskapschema. När en ubåtshändelse igång fick gruppen verkligen göra skäl för sin lön. Arbetet var att betrakta som hemligt och speciella väskor med för den tiden kvalificerad teknisk utrustning tilldelades varje gruppmedlem.

Vi organiserades och hade beredskap en vecka i taget efter ett rullande schema. Det rådde ingen brist på uppgifter och de ekonomiska anslagen var synnerligen goda.

Jag själv fick av olika skäl förmånen att genomföra ett stort antal utfrågningar under denna tid. Jag kom till uppgiftslämnarna i militär båt, militär helikopter, egen helikopter (jag flög civil helikopter flitigt under denna tid), militär bil, egen bil och i ett fall linjebuss. Man kan utan överdrift säga att jag relativt snabbt fick en stor rutin på att tala med olika människor om ubåtar.

Jag kommer här att återge en speciell händelse som tilldrog sig under slutet av 80-talet i augusti månad.

Jag gick beredskap och hade precis kommit hem till min bostad i skärgården. Klockan hade blivit 0300. Jag hade varit igång cirka ett och ett halvt dygn. Efter att ha borstat tänderna kröp jag till kojs och efter en kort stund ringde telefonen. Det var den vakthavande majoren på staben i Vaxholm, av vilken vår grupp fick alla uppdrag på icke tjänstetid. Just denna vakthavande major var lite speciell. Han hade vanan då han var vakthavande, främst under helger, klä ut sig i och utföra sin tjänst i kakiuniform.

Nåväl, kakiuniformen ringde 10 minuter efter det att jag kommit hem. Han berättade för mig att han tagit emot ett samtal från en person lite tidigare på kvällen. Det var en far och hans son som enligt egen uppgift gjort en mycket egendomlig iakttagelse från sin sommarstuga på *Storön*, belägen bredvid stora farleden till Värtan i Stockholm. Majoren hade gjort de erforderliga anteckningarna på ett papper och lät meddela fadern att en "utfrågningsspecialist" kommer till ön exakt 0800 nu på morgonen. Mannen hade grymtat lite och sagt att det nog var viktigt att den där specialisten kom så fort som möjligt. Men han lät sig nöja och lovade att han skulle infinna sig på öns brygga morgonen därpå.

Jag fick några timmars sömn och kl 0720 efter en snabb frukost tog jag min styrpulpetbåt och styrde kosan mot *Storön*. Jag hade gjort beräkningen att resan skulle ta exakt 35 minuter. Båten hade en 60 hk Yamahamotor så fartresurser fanns det gott om. Resan gick genom en som alltid vacker skärgård. Genom Oxdjupet blev jag tvungen att dra av lite på farten, men bara lite ty det var ju viktigt att jag kom i tid.

Under tiden jag rattade min farkost mot *Storön* så utspann sig, helt utan min vetskap, ett telefonsamtal. Fadern, observatören, hade nämligen gått ned till bryggan redan vid 0730 och väntat. Öns övriga somargäster, som av nämnda fader blivit informerade, hade samlats för att vara med om den spännande fortsättningen. 0745 tröttnade dock fadern på att vänta och gick med beslutsamma steg till sitt hus, greppade telefonen och ringde åter till den vakthavande majoren och undrade när "in i glödheten" den där specialisten kommer. Vakthavande svarade med all den auktoritet det ankommer en kakiuniformerad officer att mannen i fråga (jag alltså) är på väg. Dessutom kan jag berätta för dig, fortsatte majoren, att vi sänt KA:s (Kustartilleriets) bästa man. Majoren slängde på luren och fadern gick ner till bryggan, ställde sig tillsammans med sin son och lät de övriga öborna få höra att här vankas det professionell hjälp. *KA:s bästa man kommer!!!*

Detta samtal helt ovetande styrde jag i 35 knop mot platsen i fråga.

Storön ligger precis bredvid den punkt där de stora Finlandsfärjorna girar babord när de gått från Värtan eller Stadsgården och tar kurs mot Oxdjupet. Jag kom ju från Oxdjupet, mitt i farleden och ser *Storön* på min styrbordssida. Jag ser två ensamma människor på bryggan och i strandkanten innanför den grova träbryggan står ytterligare ett 20-tal personer.

Jag lägger, utan att dra av på farten, båten i en mjuk styrbordsgir och låter den ta ut den långa runda giren lugnt och fint. Strax innan jag nådde bryggans nocke så drog jag av, släppte vågen och med endast två

manövrar så låg jag vid bryggan exakt 0800. Fast för och fast akter. Väskan i ena handen och ett smidigt hopp upp på bryggan. Ett beundrande mummel kunde höras från de som iakttog det hela. Jag gick fram och hälsade på fadern och hans son. De förklarade upphetsat i mun på varandra vad de sett. Fortfarande med ett professionellt lugn tog jag upp ett stort sjökort ur väskan och skulle precis till att veckla ut det då någon i strandskravlet ropar: *"Finlandsbåt"*. Jag såg förvånad ut men fadern upplyste mig om att jag gjorde klokt i att skydda min båt för det kommande svallet. Jag nickade och såg ut mot farleden där *Silvia Regina* kom ångande på väg mot grannlandet i öster. Jag ställde ned väskan, bad fadern hålla sjökortet och hoppade sedan ned i båten och lossade för- och aktertamp. Till historien hör att bryggan var gjord av grovt, ohyvlat virke och nybetsad.

Jag stod mitt i båten och sköt sakta ifrån med händerna så att båten kom ut en bit från bryggan. Själv höll jag kvar händerna i bryggan och tyckte jag hade full kontroll. Det första svallet kom – inga problem, jag följde båtens rörelse med händerna. Upp en bit och sedan ned. Sedan kom nästa svall. Båten lyftes upp till i höjd med bryggkanten, jag kastades ur och landade på magen på den skrovliga, stickiga och nybetsade bryggan. Min båt försvann i rasande fart in mot stranden och jag började sakteliga glida ner i vattnet. Varje centimeter av mage och bröst genomborrades av nybetsade små stickor från bryggtiljorna. Jag åkte till slut in under bryggan och hamnade i grundvattnet med ryggen mot en bryggpåle och sköljdes gång på gång över av de aldrig sinande svallen. När vattnet lugnat sig så jag kunde ta mig upp så såg jag förmodligen inte klok ut. Skjortan uppspliten, bröst och mage blödde och jag var full av stickor. Den förväntansfulla församlingen av öbor som kommit för att åse och beundra KA:s bästa man, började så sakta upplösas

och vandra mot respektive stugor med skakande huvuden. Båten hade snyggt och prydligt hamnat en bit upp på sandstranden.

Jag tog mig upp på bryggan, gick fram till far och son som bara glodde på mig. Jag låtsades som inget ovanligt hänt och tog sjökortet från mannen, vecklade ut det och bad honom berätta var han gjort sin iakttagelse. Jag lät kortet ligga på bägge mina händer och bad honom märka ut platsen. Då, just då, kommer en kraftig vindil. Den greppar tag i kortet och lyfter det från mina händer. Kortet far iväg som en flygande matta, ut över bryggkanten och sakta dalar det ned i havet. Här gäller det att gripa initiativet. – *"Jag förstår ungefär var det var"* utbrister jag. – *"Jag har ingen tid att förlora utan jag måste in till staben så fort som möjligt och rapportera detta"* fortsatte jag och slet åt mig väskan och styrde mina steg mot båten. Den var halvfull med vatten men motorn gick igång fint. Jag baxade ut båtelandet och hoppade i. Med fendrarna hängande och slängande på bästa sjömansmanér satte jag så fart mot nästa brygga, stabens.

Jag kom in i stabsbyggnaden där man för en stund sedan bytt vakthavande. Nu blev jag mött av stabschefen själv. Han såg på mig. Han såg min blodiga lekamen, våta hår och aningen ilska uppsyn och frågade därpå: *"Vafan har hänt? Har det varit krig?"* Jag berättade min sorgliga historia varpå han började gapskratta. Ja, han skrattade så tårarna kom i hans ögon. Till slut frågade jag honom vad som är så väldigt lustigt?

– *"Min företrädare, kakimannen du vet"*, sade den skrattande stabschefen *"berättade för mannen som ringde att vi skickat KA:s bästa man"*.

I dag är jag övertygad om att denna historia är ett roligt minne för många, men vid tidpunkten i fråga levde en speciell kakimajor synnerligen farligt.

Foto: Victor Ihre Persson

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

ARCHIPELAGO ENDEAVOUR – EN MÅNGBOTTNAD ÖVNING AV STOR BETYDELSE FÖR ALLA

AV: HENRIK ROSÉN

I år är det sjätte gången som övningen *Archipelago Endeavour* genomförs, där enheter ur den amerikanska marinkåren inbjuds att besöka Sverige och under ett antal veckor öva tillsammans med regementets personal i Stockholms skärgård.

För att få en mer ingående förståelse för övningens betydelse och det långsiktiga värdet av att öva tillsammans har vi talat med överste *Henrik Rosén*, nyss hemkommen från USA och en fyra år lång tjänstgöring som *marinattaché* vid Sveriges ambassad i Washington DC.

Hur pratar man om den svenska marinen på andra sidan Atlanten och hur kan egentligen ett litet land som Sverige, med sina relativt sett blyga marina resurser, bidra till att stärka en av världens redan största och mest högteknologiska krigsmakter?

Svaret är kanske inte enkelt, men går enligt *Henrik* att sammanfatta med två ord. Kustnära operationer. En förmåga som alltid varit avgörande i försvaret av Sverige och som nu, efter decennier av fokus på konfliktområden som Irak och Afghanistan, åter börjar få allt större betydelse även för USA när det strategiska fokuset istället riktats mer mot Stillahavsområdet.

– Mer specifikt så utgör våra kunskaper inom undervattensområdet och vår förmåga till ubåtsjakt i den typ av operativa miljö som Östersjöområdet innebär ett av flera områden där vi kan erbjuda mycket till våra allierade i Nato, säger *Henrik* och fortsätter.

– Vad gäller den amfibiska delen så ser kollegorna i den amerikanska marinkåren med intresse på vår förmåga till sjömålsstrid, vår taktiska rörlighet och vårt logistikkoncept.

Även om de amerikanska behoven ser annorlunda ut än de svenska, förklarar han, så söker man idag rent förmågemässigt efter att utveckla en fartygs- och båt-buren rörlighet med mindre enheter. Detta är något som få andra Nato-länder har samma erfarenhet av som Sverige; ett faktum som kanske understryks lite extra av att övningen uteslutande genomförs tillsammans med den svenska amfibiekåren.

– Det är en av de verkligt få aktiviteterna som genomförs bara mellan oss och USA. De allra flesta andra tillfällen när Försvarsmakten genomför verksamhet med amerikanska förband är också en eller flera ytterligare nationer delaktiga. Så *Archipelago Endeavour* har också ett alldeles särskilt värde för vår bilaterala relation, säger *Henrik* som också tydliggör att utbytet inte bara är ensidigt.

För svensk del menar han att övningen erbjuder en möjlighet att se och träna med förmågor och utrustning som våra egna förband saknar och följaktligen kan lära och utvecklas mer av att använda. Ett tydligt sådant exempel är integrationen av obemannade farkoster. Detta går att läsa mer om längre fram i tidningen när *bataljonchefen* för 2. marina basbataljonen, *Thomas Fors*, rekapitulerar vad som övats och fokuserats på under övningen i år.

– Vi ser också att båda parter funnit det önskvärt att komplexiteten i övningen och målsättningarna ökar, så att den ger oss mer effekt allteftersom vi lär oss av varandra. Det är bra och förhoppningsvis fortsätter denna trend ytterligare när övningen utvecklas alltmer, säger *Henrik*.

VIKTIGA SIGNALER

Övningen spelar dessutom en större strategisk funktion, menar han. Att skicka hundratals soldater till Sverige för en övning är inte bara en förmågehöjande åtgärd, utan också en möjlighet att visa upp sig och sända viktiga budskap om styrka och sammanhållning till såväl allierade och partners, men även hotaktörer som Ryssland och Kina.

– I rollen som *”leaders of the free world”* är det viktigt för USA att hela tiden attrahera samarbetspartners från hela världen – dels i syfte att lära sig och förstå av andra, dels för att kunna förmedla amerikanska budskap och inriktningar om vart de vill föra utvecklingen i olika frågor och områden, förklarar *Henrik* och fortsätter.

– Den amerikanska marinkåren behöver dessutom kontinuerligt jobba med att rekrytera och behålla sin personal över olika kontraktperioder. Alla marinkårsgeneraler som de senaste åren har besökt Sverige har uttryckt vilket värde det har för dem att få komma till oss i Sverige, mötas och öva tillsammans. Deras personals motivation och vilja till fortsatt engagemang ökar efter sådana aktiviteter.

På motsvarande sätt är han övertygad om att vi i Sverige nu, efter inträdet i Nato, i mycket högre utsträckning än tidigare kommer skicka personal till USA för att öva och tjänstgöra i längre perioder. En erfarenhet som inte minst för honom själv givit minnen för livet.

– Den största upplevelsen under åren i DC kommer nog ändå alltid vara då några av oss från ambassaden sommaren 2022 fick följa med ambassadören till den amerikanska kongressen för att följa senatens behandling av Sveriges Nato-ansökan. Att först lyssna till deras debatt följt av kaffe på majoritetsledaren, senator Schumers kontor, och sedan följa omröstningen i senaten kändes mycket historiskt och känslan av att vara *"i rummet där det händer"* var påtaglig för oss alla som var där, säger Henrik och fortsätter.

– Att sedan slutligen få se Nato-flaggan hissas jämte den svenska flaggan och EU-flaggan utanför ambassaden nu i mars kändes otroligt fint och historiskt.

STARKARE TILLSAMMANS

I svaren vi får på våra frågor är det tydligt att mycket har hunnit hända under de fyra år som Henrik spenderat i USA. När vi avslutningsvis frågar honom hur han själv ser på framtiden för det svensk-amerikanska samarbetet beskriver han ett redan starkt band som kommer knyts hårdare och hårdare för var dag som går.

– Jag såg ett videoklipp med den amerikanska marinkårsgeneralen James Mattis vid ett tillfälle, där han fick frågan *"What keeps you awake at night"* och lika direkt som självklart svarade *"Nothing, I keep other people awake"*.

Med det tänker jag också att de hot-aktörer som på något sätt skulle vilja överväga att skada oss är de som får vara vakna och förhoppningsvis ha massa huvudbry över att vi nu är med i Nato och därmed också fått en än starkare relation med USA.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Försvarsmakten

C AMF 1 LEDARE

AV: DAVID SAFLIND

Vapenbröder!

Jag hoppas ni alla har haft en skön och avkopplande sommar. På regementet har verksamheten fortsatt under sommarmånaderna, med högre intensitet än vi är vana vid. I och med Nato-inträdet är det troligtvis bara att vänja sig, för internationellt stängs inte verksamheten ner under juli, så som vi är vana i Sverige. Vi har dock lyckats balansera det på ett bra sätt och löst de uppgifter som är ålagda oss.

I juni genomfördes övningen *Baltops*, vilket jag nämnde i min förra ledare. Alla regementets tre krigsförband (2. amfibiebataljonen, 2. marina basbataljonen och Marin militärbas Haninge), deltog fullt ut i övningen och leddes av en Natostab placerad utanför Sveriges gränser. Övningen i sig innehöll en hel del nya uppgifter för regementet, vilka löstes av personalen med bravur och innebar att vi tog många steg framåt i utvecklingen. För att nämna några exempel transiterade och transportledde Marin militärbas Haninge, tillsammans med militärregionerna och hemvärnet, våra allierade kollegor inklusive deras materiel. Det innebar transporter från och till Mälardalens flygplatser men även transporter från och till Norge.

Totalt hade vi ca 1000 allierade från 10 olika nationer på Berga; vissa stannade under något dygn medan andra var på basen i flera veckor. Samtidigt koordinerades ca 3500 soldater och sjömän i Södertörns skärgård genom att tilldela tid, rum och resurser för övningens olika delar. 2. amfibiebataljonen övade tillsammans med flertalet olika nationer, där integrationen med franska förband skedde i en betydligt större omfattning än tidigare. 2. marina basbataljonen övade för första gången med utländska enheter och underställdes ett kompani från amerikanska marinkåren.

Sammanfattningsvis: en övning där våra krigsförband fortsatte sin resa med integrationen i Nato och betydelsen av Marina militärbas Haninge blev tydlig.

Efter *Baltops* fortsatte sommarens verksamhet med högvakt, inryck av ca 400 värnpliktiga, beredskaper och skarpa operationer.

Jag vill passa på att tacka för ett trevligt och värdigt firande av den äldsta militära kamratföreningens födelsedag – *Vapenbröderna 125 år!* Ett extra tack till er som planerat och fixat allt, det ligger många timmars arbete bakom ett sådant arrangemang. Jag var nyligen själv på en träff med PB Ledning som jag själv ryckte in med för 25 år sedan och konstaterar att det som Vapenbröderna syftar till, att vara en plattform för att

erbjuda vänskap att fortsätta gro oavsett om man är ”*nuvarande eller förutvarande personal*” vid Stockholms amfibieregemente, är fortsatt viktigt, kanske t.o.m. viktigare än någonsin p.g.a. omvärldsutvecklingen. Att få chans att dela minnen och tillhörighet gör oss starkare i all den verksamhet vi bedriver på regementet och när vi träffas under mindre formella former ställs frågor ur nya perspektiv. Med andra ord, fortsatt med initiativ till att träffas över funktioner och generationer och bidra till utvecklingen.

I skrivande stund genomför regementet nästa större övning – *Archipelago Endeavour* – en årlig återkommande övning mellan Amf 1 och amerikanska marinkåren. I år deltar cirka 500 soldater, varav hälften är från USA. Övningen syftar till att:

- *Öka interoperabiliteten och den gemensamma förmågan till strid i skärgårdsmiljö för att tillsammans vara beredda att agera vid en konflikt i vår region.*
- *Gemensamt utveckla framtidens materielsystem för amfibiebataljonen och marina basbataljonen.*

Om några veckor går den årliga introduktionsresan av stapeln, då vi ska introducera regementets cirka 40 nya serjeanter och fänrikar till vår historik och identitet men även få möjligheten att stärka banden över generationer och funktioner.

I vår planerar vi att introducera ytterligare en introduktionsresa och då för regementets civila medarbetare.

Njut nu av de sista värmande solstrålarna och de härliga färgskiftningarna som naturen erbjuder!

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

RAPPORT FRÅN 2. AMFBAT

AV: MARKUS APPELGREN

Det är återigen tillfälle att sammanfatta en intensiv period, artikeln skrivs på KORSÖ med 3.5 timmar till klockan; K. Jag är av redaktionen ombedd att beskriva detta års stora övningar: *Baltops* och *AE*. Jag kommer dock ta mig friheten att med egna exempel sväva ut kring ämnesområdet interoperabilitet med dessa två övningar som inspiration.

Frågan är hur ska jag sammanfatta den mest intensiva perioden i min karriär? För det är inte bara övningar som skett, men mer om det någon annan gång.

Baltops 24 omfattade ca 14 dagar aktiv, intensiv övningstid. Övningen var tvådelad och 2.amfbat var underställd två olika taktiska chefer. Först en nederländsk Task Group (TG) där enheter från UK, TY, US, FIN deltog, under i huvudsak nederländsk ledning. Därefter en fransk TG med helfransk ledning. Fokus under övningen var amfibiestrid; detta eftersom Nato har ett stort behov av att återta den "amfibiska förmågan" utan att återgå till dagen D-landstigningar. Samtliga dessa länder ser vår svenska förmåga som vägledande in i framtiden. Detta märktes tydligt under övningen, bland annat att jag själv fick agera ställföreträdande C TG på franska LDH MISTRAL (nej, jag pratar inte franska).

Allt som allt var vi ca 650 befäl och soldater som flest, inkluderat allierade. Min bataljon bestod av till största delen personal från Amf 1, men även från Amf 4 och 5.amfbat. Total mängd svenskar var ca 400 (halv-bataljon). Detta var utmanande, eftersom vi inte hade aktiverat lednings eller underhålls-kompaniet till större grad.

I skrivande stund genomförs övningen *Archipelago Endeavour 24* (AE24) där jag är övningsledare, stabschefen kn Johanna Rosén går som övad bataljonschef och i övningen ingår 2.amfbat samt 2.mbasbat under övlt Thomas Fors ledning. AE24 omfattar ca 500 amerikanska och svenska deltagare. Förutom ett mycket uppskattat bidrag från LedR med Combat Camera är all svensk personal från Amf 1.

Således – två mycket stora övningar med deltagande från flera länder, ingående i en Natostruktur där bataljonen inte har svensk ledning. Detta samtidigt som MYCKET annat och viktigt sker. *Hur gick det? Hur är det öva som Natoallierad? Vilka slutsatser finns det?*

Jag ska försöka beskriva mina intryck kortfattat.

Att verka i en internationell kontext är, ursäkt mina ord, det vi kan bäst. Självklart är det skillnader i att ha en nederländsk amiral eller en fransk överste som

chef, men överlag kan vi detta. Att ingå i deras olika staber och militära kulturer är lätt och vår stabsutbildning och militära skolning är rätt för att lösa den typen av uppgift.

Vidare har våra allierade respekt för det svenska amfibiesystemet, mycket stor respekt till och med. Detta märks särskilt under det franska och amerikanska samarbetet, båda dessa två nationer vill verkligen lära sig. Jag kan se tendenser kring det hos övriga nationer också men främst hos dessa.

När det kommer till vår amfibieutveckling ligger vi helt rätt med Amfbat 2030-konceptet. De allierade jag pratar med ser alla detta koncept som vinnande baserat på deras erfarenheter och framtida behov av oss som allierad. Amfbat 2030 kommer svara upp för deras behov.

Sista slutsatsen är att våra allierade inte ser oss som en defensiv styrka – tvärtom. Högt uppsatta officerare frågar öppet hur vi anser oss bidra till offensiva specialoperationer. De ser oss som en mycket flexibel och expeditionär styrka med stora kvalitéer, både defensivt och offensivt. Oavsett vår roll i framtiden så förefaller våra allierade anse att vår komponent i Natos planer för amfibieoperationer kommer bidra till något mycket efterfrågat.

Varför är det så här bra redan nu? Min reflektion kring det är att vi kanske har den "strategiska time-outen" att tacka för detta. Där gjorde vi inget annat än att bidra till Nato- eller EU-ledda operationer och vi deltog ofta i övningar där andra Natoländer deltog.

Tillsammans med en modern utbildning av befäl, inspirerad av andra nationer (akademisering, internationella inslag och besök) gör att vi redan nu är väl anpassade. Min generation och de under mig har fått detta med modersmjölken.

Avslutningsvis vill jag säga att vi gjorde mycket bra ifrån oss och vi har fått mycket stora vinster av detta, på nationell nivå. Detta är något som jag hoppas kunna återkomma till eller göra er läsare medvetna om tids nog. Jag kommer inte nämna alla (möjliga) utmaningar och (eventuella) förbättringspunkter; de finns där och dem hanterar vi vecka 448 under bataljonens kommande erfarenhetsvecka. Till dess önskar jag alla en lika spännande höst som jag själv står inför.

VU1 – Klart slut.

Alla foton: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Maja Hansson/Frösvarsmakten

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Klara Villebeck/Försvarsmakten

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Klara Villebeck/Försvarsmakten

Foto: Klara Villebeck/Försvarsmakten

RAPPORT FRÅN BASBATALJONEN

AV: THOMAS FORS

Under övningarna *Baltops* och *Archipelago Endeavor 24* (AE24) förstärktes den 2. marina basbataljonen med resurser från bland andra *Combat Logistic Battalion 8* (CLB-8) tillhörande United States Marine Corps (USMC). CLB-8 är en del av 2nd Marine Expeditionary Force (2nd MEF) med uppgiften att säkerställa egna förbands uthållighet, men också att utveckla USMC och deras allierades interoperabilitet, experimentera med nya strategier och koncept samt pröva ny militärteknisk utrustning. USMC har precis som många andra länder lämnat en tid med åtaganden i Afghanistan och Irak bakom sig. En tid som starkt påverkat hur deras taktik, metoder och arbetssätt har utvecklats och hur deras förband har kommit att utrustas. USMC bidrag under övningarna var i huvudsak markoperativt, med tunga fordon för logistik, men utöver detta fick 2. marina basbataljonen också möjligheten att öva med handburet luftvärn samt EOD- och CBRN-enheter.

Som vi alla vet är vår operationsmiljö unik, men i vissa fall inte helt olik andra platser på jorden. Vi har också en tradition av att lösa uppgifter under ett konstant hot om bekämpning, på engelska *contested environment*. När vi beskriver detta för våra amerikanska vänner och därtill adderar terrängen, vår kust med tillhörande skärgård, så uppfattas vår operationsmiljö som mycket extrem där de betraktar hela vårt östersjöområde som en kustzon, på engelska *littoral environment*. Det är därför helt naturligt att vi med våra kunskaper, taktik och unika materiel är en lämplig samarbetspartner för USMC i deras arbete med att pröva nya koncept och experimentera med ny materiel. Samtidigt ger övningsutbytet oss stora möjligheter att få feedback på den taktik och den materiel som vi redan har utvecklat och det ger oss också en unik möjlighet att få pröva, för oss, nya förmågor som vi ännu inte har utvecklat eller implementerat i vår egen förbandstyp. Övningsverksamheten har inspirerat båda sidor till att vi båda fortsatt utveckla framtida förmågor som anpassas för en ny tid och en ny omvärld i en miljö med nya typer av hot.

Under *Baltops* och *AE24* har 2. marina basbataljonen tillsammans med USMC genomfört grupperings-

övningar i kustnära terräng, bedrivit förplägnadstjänst och teknisk tjänst samt genomfört transporter av kvalificerad ammunition och förnödenheter både på land och till sjöss. Vi har med gemensamma krafter vidtagit taktiska åtgärder för att etablera terminalområden, denna gång med *Low Altitude Air Defense* (LAAD) grupperat, från vilka vi har kunnat understödja stridande enheter från både amfibieenheter och flottan.

Vi har under övningarna fått möjligheten att experimentera med två olika typer av autonoma farkoster som rent konceptuellt är mycket intressant och värt att fortsatt utforska och experimentera med. Den ena är en så kallad *Tactical Resupply Vehicle* (TRV); en flygande autonom farkost med en förmåga att lyfta cirka 75 kg. Farkosten programmeras för ett uppdrag och löser därefter uppgiften helt självständigt. Den andra är en *Unmanned Surface Vessel* (USV); en autonom ytfarkost som bär cirka 250 kg och som kan med handkraft sjösättas från land eller med en kran från ett fartyg. I likhet med TRV förprogrammeras farkosten med sitt uppdrag och navigerar via ledpunkter (*waypoints*) fram till sin slutdestination. Med en TRV, alternativt en USV, skulle avståndet och tidsfaktorn mellan exempelvis ett trängfartyg och en stridande enhet kortas avsevärt. Vinsterna med att exempelvis flyga en reservdel från ett fartyg till ett annat, eller på vattnet transportera förnödenheter via stängda sund eller annan kanaliserande terräng, är svåra att finna argumentera emot. Vi behöver utveckla förmågan att med små snabba farkoster koppla samman våra tunga logistikresurser med våra stridande enheter när det så krävs och när det är taktiskt lämpligt.

Ett fortsatt samarbete med USMC skulle inte bara inspirera 2. marina basbataljon till att fortsatt utvecklas, det skulle också säkerställa tempot där tröskeln för att pröva ny materiel och nya koncept sänks. *Baltops* och *AE24* har fortsatt knuffat oss i rätt riktning, där vår bataljon bygger en starkare marin genom att tillföra en robust förmåga till skyddad logistik.

REFLEKTION FRÅN RESERVOFFICER ERIK KJELLBERG

AV: ERIK KJELLBERG

Om den första halvan av min militära bana som reservofficer får benämnas som relativt aktiv inom såväl krigs- som fredsorganisationen får de senaste 15+ åren dessvärre benämnas som i huvudsak vilande. Med undantag för en och annan kurs eller spridd tjänstgöringsdag har fältuniformen mestadels vilat sig i form (bland annat genom att krympa en storlek som det visade sig). Mitt engagemang och vilja att stå till tjänst har dock över åren kvarstått oförändrat högt. Mot den bakgrunden var det välkommet att återigen få komma in i tjänst, och därtill under Baltops med Sverige som nybliven Natomedlem. Jag såg fram mot att få delta i detta tidiga skede av integreringen mot Natosystemet.

MMH STAB BALTOPS

Under Baltops tjänstgjorde jag under *mj Nilsonne* i MMH Stab. Under mina senaste övningstillfällen – vilket som noterades ovan var ett stort antal år sedan – tjänstgjorde jag i staben på amfibiebataljonen vilket skulle visa sig relativt omgående ha sina likheter men också stora skillnader. Då amfibiebataljonens verksamhet i huvudsak präglas av perspektiven här/där/nu/nyss/snart behövde MMH stab se såväl det korta perspektivet (*"Vem vill iförd hjälm åka amerikansk lastbil till Arboga om 1 h och hämta tältängar åt USMC?"*) som det längre (*"Borde ni inte förstärka närvaron på västkusten?"*) och en hel del däremellan (*"Var lämnar man in en HIMARS för rekonditionering?"*). En del gammal kunskap från amfbat kring stabsarbete kunde förvisso dammas av men för egen räkning ska erkännas att en stor del av den verksamhet som bedrevs var ny.

Stabens arbete präglades i hög grad av logistik och skarpa frågor såsom exempelvis, men inte uteslutande, bunkerbehov, transporter, incidenter, resor åt utländska förband, VIP-besök, trasig eller saknad utrustning osv. MMH Stab, som under *Baltops* utgjorde det som i NATO kallas Forward Logistic Site (FLS) bemannades av personal från såväl amfibiekåren som flottan. De olika kompetenserna visade sig nödvändiga för att stabens arbete skulle kunna genomföras – förutom att förstå detaljfrågor eller behov från de olika

förbanden fanns det alltid någon i staben som visste vem som skulle kontaktas eller hur frågan borde lösas, oaktat vilket förband frågan avsåg. För vidare utveckling av MMH Stab behöver denna bemanningsstruktur enligt min mening vidmakthållas.

Förutom ovanstående kring stabens arbete är min syn att verksamheter bedrevs med den absoluta inställningen att arbetet skulle fungera så väl och effektivt som möjligt, med ett lösande på bästa sätt av de uppgifter som ställdes därtill med ett mycket gott och prestigelöst samarbete medlemmarna emellan. Jag har alltid uppfattat att verksamheten inom kåren har präglats av gott samarbete och en god kamratanda kollegor emellan och jag kan glädjande notera att det alltjämt råder. Givetvis inkluderar jag kollegorna från flottan i denna bedömning.

Även om arbetet präglades av ovanstående kan jag se att vi har utrymme till förbättringar. Något annat vore förvisso märkligt med tanke på att det var första gången vi övade som FLS inom Natosamarbetet. Efter övningen genomförde vi sedvanlig post mortem och den relativt långa listan med förbättringsåtgärder är något vi får jobba vidare med i kommande övningar.

Under *Baltops* deltog en samverkansofficer från Natos stab i Tyskland och hans övergripande notering var att MMH Stab levererade flerfald långt mer än vad hans erfarenhet av en FLS var. Sannolikt berodde detta på en kombination av;

1. Vi var nya i denna roll/FLS och därmed saknade erfarenhet av vad en FLS vanligtvis begränsar sig till, vilket om jag uppfattade det rätt, i enkelhet hade varit att säkerställa diesel samt tömning av svart- och gråvatten åt fartygen, och
2. Vi såg till att de frågor, problem och behov som upp- och inkom till staben hanterades så långt möjligt. Om vi hade känt till den relativt lågt ställda förväntansbilden enligt ovan gissar jag att vi ändock inte hade låtit oss begränsas av den utan alltjämt löst de uppgifter som löpande ställdes till staben. Det ligger som bekant inte marinens DNA att inte lösa uppgiften, vad den än månde vara.

Som sannolikt framgår ovan är min uppfattning att uppgifterna i huvudsak löstes på ett bra sätt och från mitt perspektiv var övningen såväl givande som rolig. Medveten om det subjektiva i mina noteringar och att det alltid finns två sidor av myntet utgör det ändå min ärliga syn.

TJÄNSTGÖRING SOM RESERVOFFICER

För att reflektera kort kring hur det var att komma in som (ringrostig) reservofficer har jag ett par noteringar.

- En hel del gamla kunskaper fungerar fortfarande. Det är mycket som är nytt, om inte annat har NATO medfört oändliga möjligheter att lära sig nya förkortningar, men grunden i hur vi bedriver verksamheten gäller alltså.
- Civil erfarenhet kan nyttjas. Jag har mycket nytta av mina militära kunskaper i mitt civila arbete, avser inte primärt granatkasteri eller liknande utan ledarskapet (ni anar inte hur många som har svårt att ge respektive ta emot den mest enkla order, förlåt instruktion, i det civila). Glädjande kunde jag notera att motsatsvis kunde även en del civila kunskaper från exempelvis ledningsgruppsarbete hjälpa mig under *Baltops*.
- Det uppkom en hel del praktiska problem under tjänstgöringen kopplat till framför allt behörigheter vilket dessvärre begränsar möjligheten att till fullo kunna tjänstgöra. Exempelvis krävs TEID-kort, utbildning på KRY-fax, passerkort och sannolikt var min

behörighet på VW-pickis obsolet. Dessa små hinder överkoms vartefter de uppkom och kommer säkerligen successivt att arbetas bort när det förhoppningsvis återigen blir vanligare med tjänstgöring för reservofficerare. Jag vill givetvis direkt kunna tjänstgöra fullt ut men har full förståelse för att smärre hinder uppkommer längs vägen. Ska understryka att jag är tacksam för att mycket var förberett genom *fv Janssons* försorg (inkluderande tid i förrådet – uniformen hade som sagt krympt) vilket underlättade att snabbt komma in i verksamheten.

I kalendern kan jag notera att det nästan på dagen är 29 år sedan jag ryckte in i *5. amfibiebataljonen*. Det är mycket som är nytt, ofta till det bättre ska sägas, men det mest grundläggande gäller även idag. Min uppfattning är att Amf 1 präglas av professionalism, vilja att göra sitt yttersta, prestigelöshet och ett gott kamratskap. Det är ord jag alltid har förknippat med kustartilleriet och sedermera amfibiekåren och det gläder mig att de alltså är gällande. I det avseendet har inte något förändrats över åren.

Om man som reservofficer funderar över om man fortfarande kan bidra till Försvarsmakten så är min syn att det kan man sannolikt. Om inte annat uppmanar jag mina RO-kollegor att ställa frågan till förbandet. Behoven av reservofficerare finns och Amf 1 är bara ett telefonsamtal bort. Och tänk på att när man klär på sig uniformen för att sedan återigen åka innanför grindarna på Amf 1 känns det som att komma hem.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Erik Kjellberg

RAPPORT FRÅN UTBILDNINGSBATALJONEN

AV: ROGER CARLSSON

UTBILDNINGSBATALJONENS ROLL OCH UTMANINGAR

Utbildningsbataljonens primära funktion är att utbilda värnpliktiga. Det är lätt att betrakta denna enhet som en produktionsenhet för soldater och sjömän, vilket till stor del är korrekt. *Är värnpliktsproduktionen verkligen den mest centrala uppgiften? Vad krävs för att vi ska kunna uppnå marinens långsiktiga mål bortom den tidsram som ett värnpliktsår erbjuder?*

PERSPEKTIV OCH PRIORITERINGAR

Vad är det som har betydelse för olika intressenter och varför? Det är enkelt att fokusera på den omedelbara uppgiften; de mest effektiva metoderna för den bästa produkten. Är det verkligen den optimala strategin ur ett bredare perspektiv? Hur mycket press utövar vi på våra anställda befäl för att uppnå en något bättre produkt på kort sikt? Vad kan anses vara tillräckligt bra? Hur prioriterar vi mellan de värnpliktigas utbildning och våra befäls vidareutveckling till att bli våra framtida chefer och förebilder?

TIDSHORISONT OCH EFFEKTIVITET

Ska vi sträva efter att vara effektiva i nuet, eller bör vi prioritera marinens framtida tillväxt? Svaret på dessa frågor är komplexa och varierar beroende på vem som tillfrågas och individens förmåga att höja blicken och se vad som är bäst för organisationen på lång sikt. Detta stämmer många gånger inte överens med individens egna intressen och vilja. Dessa frågor är centrala i ledningen av utbildningsbataljonen när vi försöker balansera resultat med välmående och utveckling inom vår befälskår. Det kan ofta vara viktigare att våra befäl har en balanserad arbetsbelastning med möjlighet

till en fungerande hemsituation, snarare än att vi producerar den absolut bästa möjliga produkten på kort sikt. I slutändan är det inte produktionen av värnpliktiga som kommer att begränsa våra långsiktiga mål och ökningen av antalet krigsförband, utan snarare våra tillsvidareanställda befäl som kommer att leda och bemanna dessa enheter. Den mest kritiska faktorn för att uppnå dessa mål är att personalen stannar kvar inom organisationen och utvecklas för att kunna ta på sig större ansvar längre fram.

Tiden för att maximera organisationens kapacitet kan komma, men den är ännu inte här. För närvarande är det avgörande att vi behåller ett lugnt och metodiskt förhållningssätt för att bygga en stark och resilient organisation. Vi ser nu en tillväxt av unga befäl, vilket ger oss en unik möjlighet att vara väl förberedda inom några år. Det är dock viktigt att vi inte blir alltför ivriga och förlorar vår försiktighet i vår strävan att alltid nå högsta möjliga kortsiktiga resultat.

För flertalet tillsvidareanställda befäl utgör utbildningsbataljonen deras första tjänstgöringsplats. Det är av yttersta vikt att denna miljö inte bara fungerar som en introduktion till deras yrkesliv, utan också som en plats för kontinuerligt lärande och utveckling. Detta gäller för både sergeanter och fänrikar, på samma sätt som det gör för våra värnpliktiga.

Vår produkt, soldaten och sjömannen, håller hög kvalitet vilket kommer att fortsätta. För en ökad långsiktig hållbarhet krävs en fortsatt balans mellan produktens slutgiltiga nivå och det tillsvidareanställda befälets förmåga att ta sig an mer utmanande uppgifter för att uppnå marinens långsiktiga mål.

Foto: Hanna Wängemar/Försvarsmakten

Foto: Hanna Wängemar/Försvarsmakten

RAPPORT FRÅN VFM

AV: ERIK HIMMELSTRAND

Det blev en fin sommar och turisterna har i stor omfattning besökt den lilla skärgårdsstaden Vaxholm. Dessvärre har turisterna inte i samma utsträckning strömmat över till Kastellet som under denna säsong varit dolt bakom ett plank placerat utefter kajen i Vaxholm. Den enkelhet och tydlighet som förelåg under de år som linfärjan trafikerade fästningssundet är dessutom nu ett minne blott. Turisterna har istället varit hänvisade till kajplats 1 som ligger drygt 250 m från det tidigare färjeläget. En del skyltar uppsatta av kommunen berättade på kartor hur besökarna skulle gå, men att läsa kartor är för många väldigt svårt. Museet fick i övrigt endast sätta upp två skyltar i Vaxholms stad och ålades att ta bort de gatupratare vi satte upp på kajen vid båten med museets namn. Att båtbiljetten även blev avsevärt dyrare än det pris som tidigare gällde på linfärjan gjorde det inte lättare för oss. Passagerarflödet mellan stad och fästning sjönk i runda slängar med cirka 40%.

Hur som helst så mottog våra guider mycket beröm under sommaren för sina visningar och den nya barnaktiviteten *"Kalle Kanonkula och hans vänner"* har rönt uppskattning av både barn och föräldrar. Aktiviteten berättar på ett lättfattligt sätt om vår demokrati och tar även upp fästningens och Försvarens roll i försvarandet av denna. Även våra utställningar om *"Djur krig"*, *Livet på Kastellet 1890*, *Vaxholm och fästningen* och basutställningen uppskattas. Det är även roligt att museet regelbundet används av Amf 1 för att informera nya befäl om förbandets bakgrund samt att våra utställda sjöminor används vid utbildningen av minröjare.

Nu går vi in i en fas av planering under hösten och vintern och eventuellt (om vi har ekonomi för det) kan det bli en utställning till våren om spioneri och om hur det var att leva i ett auktoritärt land som det forna Östtyskland med dess fruktade säkerhetspolis, STASI. Vi kommer även att bygga upp en ny station i museet där livet på lägerplatsen i Vaxholm under åren 1878 till 1904 skildras genom ett bildspel. Det var på *"Lägret"* som grundarna av kamratföreningen Vapenbröderna gjorde sin beväring för att sedan samlas i Stockholm för att under trevliga former år 1899 bilda Sveriges äldsta militära kamratförening.

Jag passar slutligen på att tipsa om att ni nu i god tid innan jul, kan köpa in ***museets årsbok*** som detta år handlar om *Kastellet i Vaxholm* som beskrivs i text och genom ett stort antal unika bilder från förr och även med nytagna bilder av fotograf Peter Nerström. Årsboken kan beställas genom att mejla museet på **info@vaxholmsfastning.se**

Jag ser till att vidarebefordra adressuppgifterna till Vapenbrödernas *"systerförening"*, Vaxholms Fästnings Musei Vänner. ***Specialpriset är 190 kronor*** inklusive porto.

MISSA INTE DESSA EVENEMANG I HÖST

11 oktober

"Kulturnatt". Museets personal visar och berättar om livet på Kastellet runt 1890.

28–29 oktober

"Höstlovshelg". Ta med barnen till aktiviteten *"Kalle Kanonkula och hans vänner"*.

9 november

"Vaxholms kastells hemliga platser".

Lär mer om fångar och kronoarbetskarlar.

För mer information, besök:

www.vaxholmsfastning.se

Foto: Erik Himmelstrand

B Posttidning

Ej retur

Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
By Breidablick
130 61 HÅRSFJÄRDEN

Vaxholms Fästnings Museum

Skärgårdens största museum

www.vaxholmsfastning.se Bokning och information tel. 08-1200 4870

VAPENBRÖDERNA

Kamratföreningen Vapenbröderna är Stockholms amfibieregementes kamratförening. Föreningen ger ut tidningen Borg-Skum fyra gånger per år. Mer information om föreningen finns på vår hemsida

www.vapenbroderna.se

Följ oss även på facebook och Instagram

Föreningens adress:

Kamratföreningen Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
by Breidablick, 130 61 Hårsfjärden

info@vapenbroderna.se

Skattmästaren:

Marie Wall
Mobil 070 886 50 25
evmavi03@gmail.com

Årsavgift:

200 kr
Familjemedlem 100 kr

Bankgiro:

294-9816

Swish:

123 435 29 28

REDAKTION

red@vapenbroderna.se

Redaktör tillika ansvarig utgivare:

Victor Ihre Persson
Mobil 070 866 73 00

Redaktionsmedlemmar:

Carl von Gerber
Mobil 073 181 48 87
Mats Geijer
(Korrektur)

Utgivning:

Fyra nummer per år

Layout:

ANV Gunilla Borg
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:

Tryckeri AB Orion

Scanna QR-koden för ansökan om medlemskap

Adressändring:

www.vapenbroderna.se/medlemskap